

Az Iparművészeti Múzeum Könyvtárának könyvművészeti gyűjteménye

Prékopa Ágnes PhD, művészettörténész, könyvtárvezető
Szakkönyvtári seregszemle, 2023. március 30.

Lodovico Gonzaga óraskönyve, Francesco d'Antonio del Chierico köre, 1470-es évek (IMM Itsz. 15952.)

Weöres Sándor: Tér és pont. László Bandy művészkönyve, 2005. (IMM ltsz. 2016.41.1-2.)

KÖNYVEK AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM KIÁLLÍTÁSAIN:
Koroknay Éva és Batári Ferenc hazai és európai anyagot válogat
A szecesszió Magyarországon című kiállítás számára, 1959.
(Batári bal kezénél Gottermeyer Nándor fia, Gottermayer József
könyvkötő remekmunkája.)

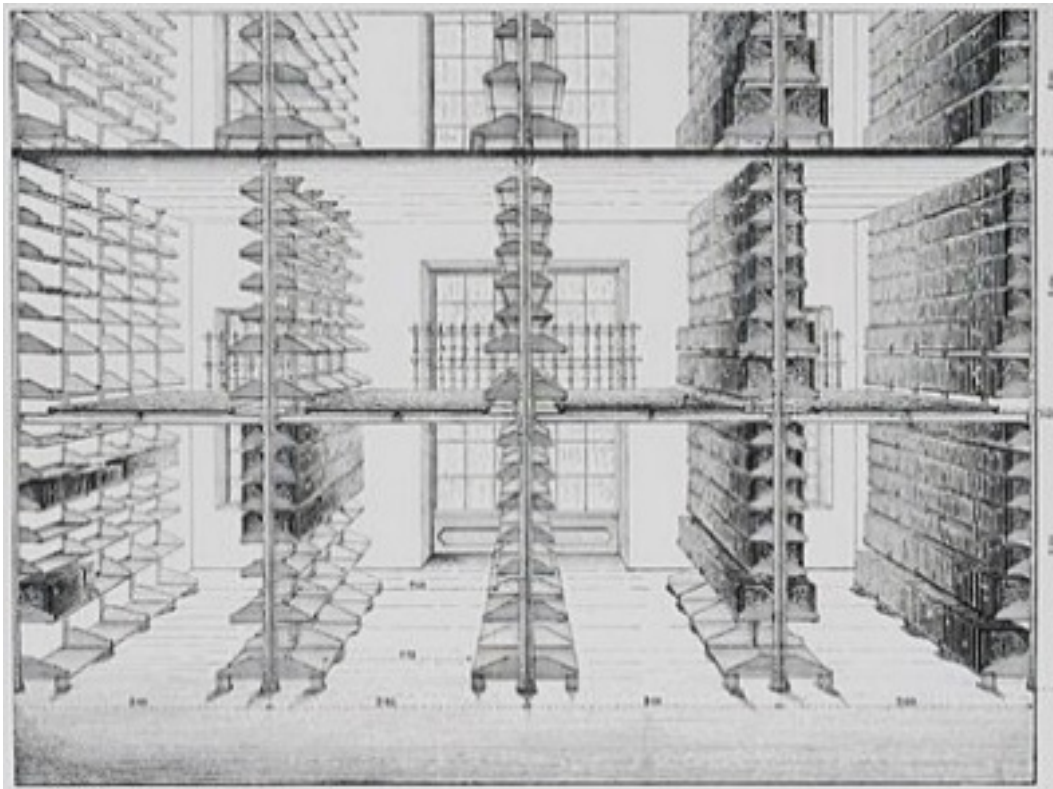

Az Üllői úti olvasóterem
a 2000-es évek elején

Egyedi díszítmény, amely csak az Iparművészeti Múzeum és Iskola közös könyvtárának olvasótermében látható, és összesen kettő van belőle: a stukkóbagoly

Schlick Ignác gyárának könyvtári polcrendszer,
amelyet 1913-ban vásárolt meg és 2018-ig használt
az Iparművészeti Múzeum

RLT-752
(A. 289.) 710

ORSZ. MAGYAR
IPARMŰVESZETI
MUZEUM

KALAUZ

AZ ORSZ. MAGY.

IPARMŰVESZETI MUZEUM

RÉSZÉRŐL RENDEZETT

KÖNYVKIÁLLÍTÁSHOZ.

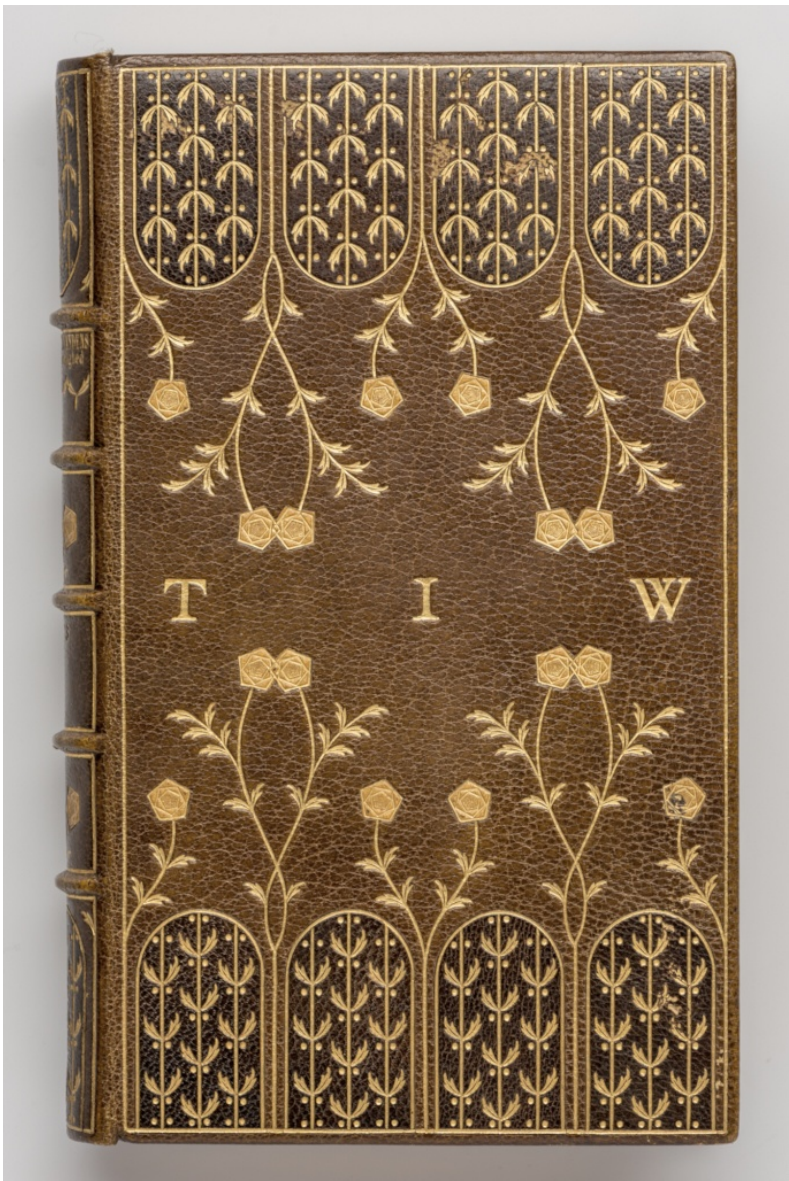

BUDAPEST.

MDCCLXXXII.

Az 1882-es
könyvkiállítás két
kiadványa: a *Kalauz*
az *Országos Magyar*
Iparművészeti
Múzeum részéről
rendezett
*könyvkiállítás*hoz, és
annak bővített
kiadása, a
Könyvkiállítási emlék

Carl Frederik Bricka: *Kong Frederik den Andens ungdomskjarlighed: Et historisk forsog.* Kjobenhavn, B. Lunos bogtrykkeri, 1873. A díszkötést Hans Tegner terve után Immanuel Petersen kivitelezte. (IMM Itsz. 6.)

EGYEDI KÉZI KÖNYVKÖTÉS

Tervezte és kivitelezte: Evelyn J. Underhill, London, 1902. Op. 47. Rubaiyat of Omar Khayyam the Astronomer-Poet of Persia rendered into English verse. London, 1899 (IMM Itsz. 6965.)

A Ráth György szerkesztette háromkötetes, 1902 és 1912 között megjelent *Iparművészet könyvébe* a könyvkötésről Gulyás Pál írt történeti összefoglalást.

A katalogus szakrendszere, mely természetesen egyszersmind az iparművészeti múzeum és iskola könyvtáráé is, a következő: A. Bibliográfia, lexikonok, szótárak és folyóiratok. B. Esztétika, művészettan, iparművészet s művészet általánosságban. C. Építészet. D. Szobrászat. E. Festészet és rajzművészet. F. Ornamentika és dekoratív kompozíciók. G. Grafikus művészet. H. Textil ipar. I. Agyagipar (keramika). K. Üveg, zománcz és mozaik. L. Faipar, csont, borostyán stb. M. Könyvkötészet és bőrmunkák. N. Nemes és más fémek. O. Czímer, érem és vésnöki munkák. P. Múzeumok, iskolák és egyletekre vonatkozó jelentések. Q. Katalogusok. R. Történelem, földrajz. S. Számítan, természettudomány. T. Irodalom és irodalomtörténet. U. Vegyesek és apró nyomtatványok.

Ezek a főszakok, melyek megint az illető szak természete szerint több alszakra oszlanak.

A katalogus szerkesztésénél Czakó — mint az előszóban megjegyzi — különösen arra törekedett, hogy a magyar nemzeti anyag mindenütt kidomborodjék; s a hol lehetett külön csoportba sorozta a magyar műipart, mint pl. a textiliparban a hazai varottast: a mely eljárását csak helyeselni lehet.

Czakó Elemér 1900-as szakrendjének aktualizált változata Jakabffy Imrétől, 1964-ből

- A* Szótárak, nyelvkönyvek, lexikáliák, címjegyzékek, könyvtárügy, levéltárak, atlaszok, helységnévtárak, jogforrások.
- B* Filozófia, esztétika, művészet, iparművészet, ipari forma (korszakok és nemzetek szerinti csoportosításban), népművészet, irodalom, zene.
- C* Építészet (nemzeti tagolással),
- D* Szobrászat (nemzeti tagolással).
- E* Festészet (nemzeti tagolással), képtárak.
- F* Ornamentika (stíluskorszakok szerint).
- G* Grafika (nemzeti tagolással), nyomdászat, betűírás, rajzoktatás, karikatúra, kártya, exlibris, plakát, fényképezés.
- H* Textil (keleti szőnyeg, gobelin és egyéb szőnyeg, csipke, hímzés, viselet, divat).
- I* Kerámia (nemzeti tagolással).
- K* Üveg, üvegfestés, mozaik, zománc.
- L* Bútor, lakberendezés (nemzeti tagolással), hangszer.
- M* Könyvkötészet, bőrmunkák.
- N* Fémművesség, ötvösség (nemzeti tagolással), vasművesség, ón, óra és mechanika, csillár és világítás.
- O* Érmek, plakettek, vésnöki munkák, numizmatika, heraldika, genealógia.
- P* Múzeumok (nemzeti tagolással), kiállítások.
- Q* Aukciókatalógusok (az aukciókat rendezők szerint csoportosítva).
- R* Fegyverek; régészet, néprajz.
- S* Történelem (főbb korszakok és nemzetek szerinti tagolással), földrajz, útikönyvek.
- T* Csontfaragás, legyezők.
- U* Színház, bábjáték, film, díszlet, rendezés, kirakat.
- V* Papír, tapéta.
- X* Kertművészet, virág.
- Y* Technológia, technika- és ipartörténet (külön a magyar).
- Z* Játékok.

RIGLER József Ede. XXX év. Egy magyar iparvállalat története.

83 ábra. Budapest, Rigler J., é. n. (G. 107.)

ROLLER, J. Technik der Radirung. Eine Anleitung zum Radiren

und Aetzen auf Kupfer. (A maratás technikája.) Wien, A. Hartleben, 1888. (G. 23.)

ROUYEYRE, Édouard. Connaissances nécessaires à un biblio-

phile accompagnées de notes critiques et de documents bibliographiques. I—X. Vol. (A könyvbarát szükséges ismeretei.) A könyv

anyaga, betük, inicziálék, czimlapok, könyvillusztráció, miniatür,

exlibris, könyvtáblák, könyvtárak belseje és berendezése. Ókor—XIX. szd. 20 tábla és számos ábra. Paris, Édouard Rouveyre, 1899. (G. 78.)

SCHIENDL, C. Geschichte der Photographie. (A fotografálás törté-

nete.) A fény hatásának és az optikának ismerete az ókorban és a középkor. Fölfedezések a fotográfia terén. Eljárások. Wien, A. Hart-

leben, 1891. (G. 27.)

A XX. SZÁZAD KÖNYVMŰVÉSZETE

A MAGYAR BIBLIOPHIL TÁRSASÁG
ELSŐ KIÁLLÍTÁSA
AZ IPARMŰVÉSZETI
MÚZEUMBAN

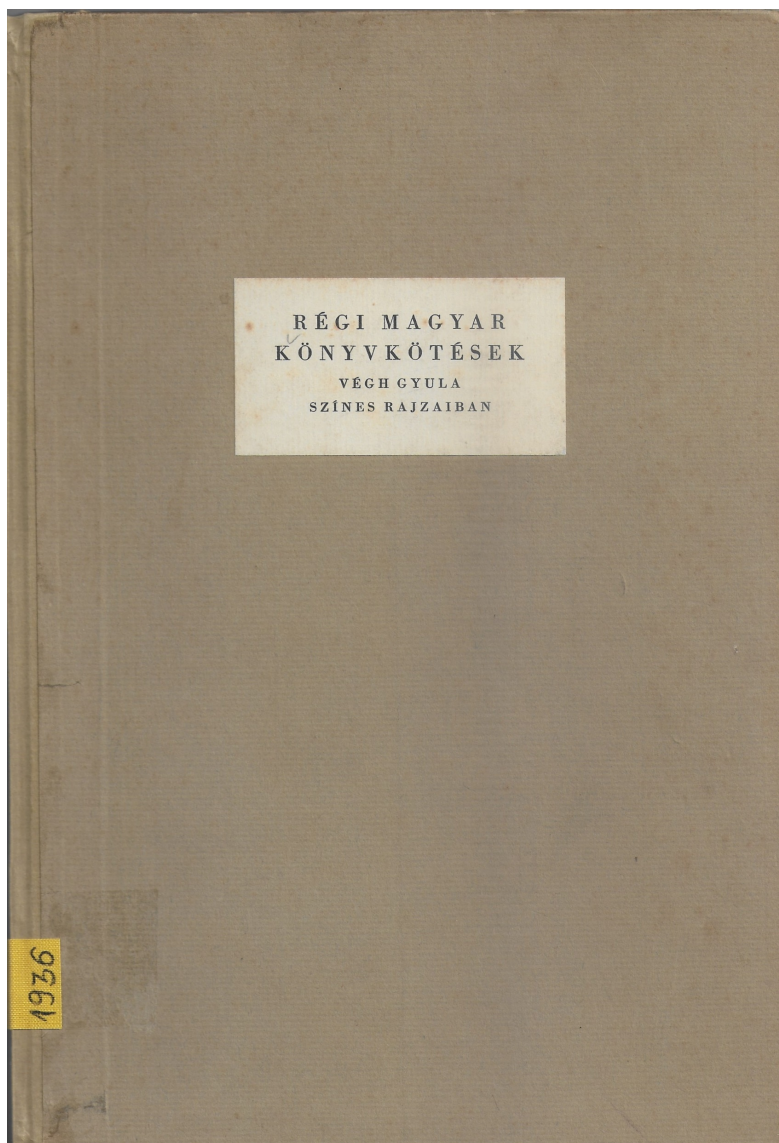

BUDAPEST 1921

APRILIS—MAJUS HAVÁBAN

A Magyar Bibliophil Társaságot megalapító Végh Gyula 1917 és 1934 között volt az Iparművészeti Múzeum főigazgatója.

A munkássága idején a múzeumot a bibliofil kiállítások színhelyeként ismethették meg az érdeklődők.

*Régi magyar
könyvkötések
Véghe Gyula
színes rajzaiban*
– az 1936-ban
megjelent
kiadvány
és a müncheni
Démostenés-
corvina kötéséről
készült akvarell
reprodukciója

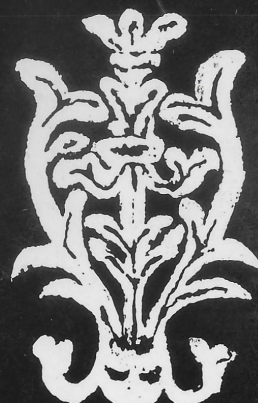
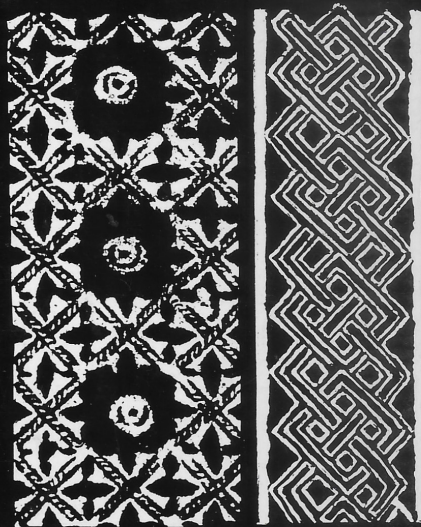
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
FÜZETEK 6

Cahiers d'histoire de l'art

AKADÉMIAI KIADÓ
BUDAPEST

Sz. Koroknay Éva

MAGYAR
RENEZÁNSZ
KÖNYVKÖTÉSEK

Koroknay Éva
művészettörténész-
muzeológus
mind a kutatásai,
mind a múzeumi
gyűjteményfejlesztés,
mind pedig a
kiállítások rendezése által
a könyv műtárgy voltára
hívta fel a figyelmet.

Iparművészeti Múzeum

Budapest

művészi
könyvkötések
1700 előtt

Nagytétényi Kastélymúzeum

19

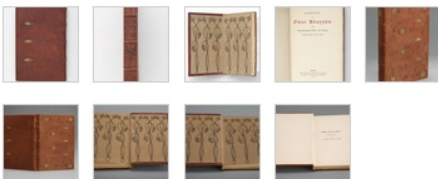
83

1

AZ EGYKORI KISGYŰJTEMÉNYEK
OSZTÁLYÁNAK MŰTÁRGYA:
EGYEDI KÉZI KÖNYVKÖTÉS
Tervezte és kivitelezte: Evelyn J. Underhill,
London, 1902.
Rubaiyat of Omar Khayyam the Astronomer-
Poet of Persia rendered into English verse.
London, 1899
(IMM Itsz. 6965.)

Könyv - Rubaiyat of Omar Khayyam the Astronomer-Poet of Persia rendered into English verse. London, 1899

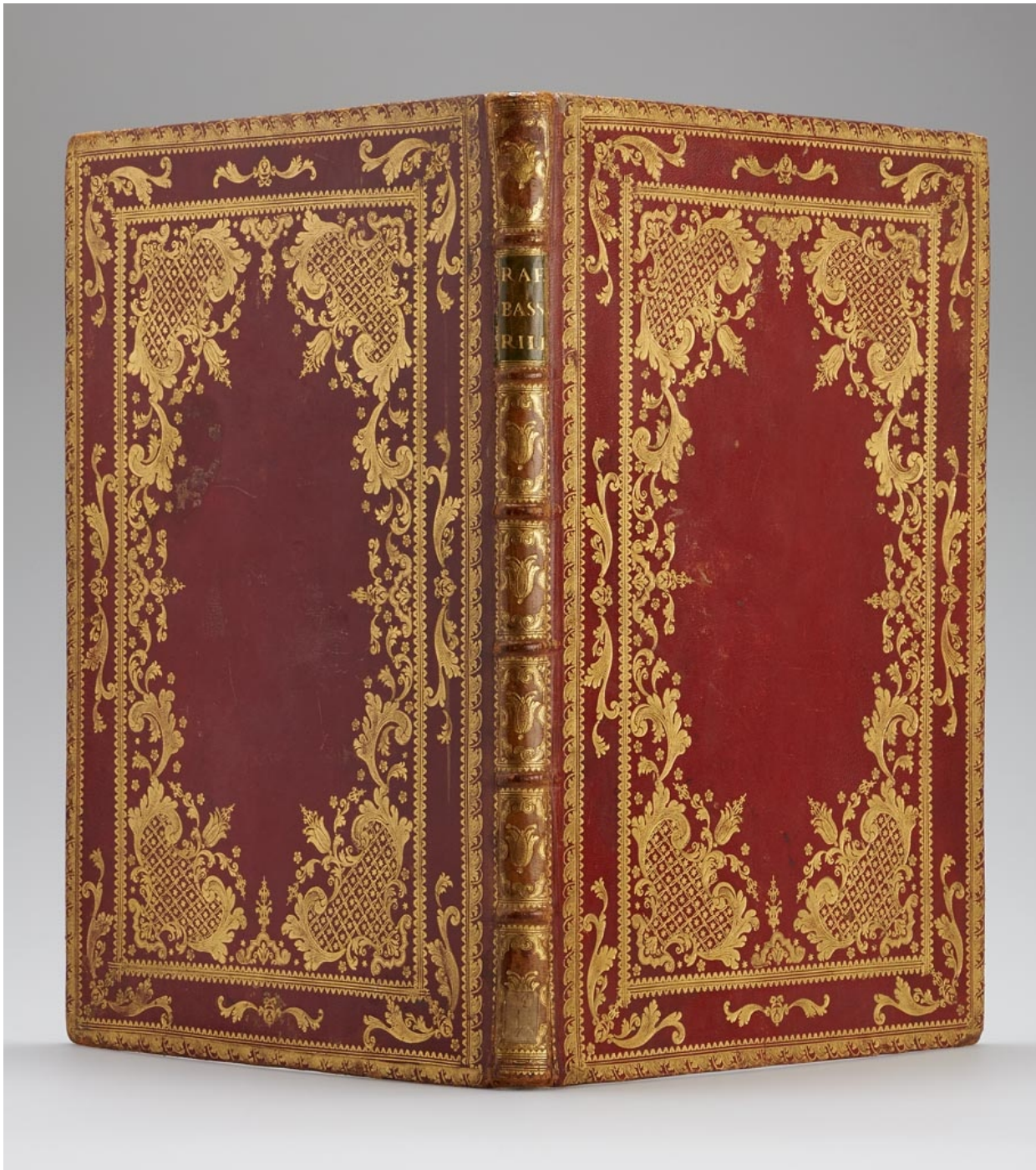
Könyvtár – Könyvművészeti gyűjtemény

Leltári szám:	6965	Jelzés:	a hátsó tábla belső oldalán lent: E. UNDERHILL FEC OP 47 1902
Alkotó:	Underhill, J. Evelyn / könyvkötő	Anyag:	hasított bőr; papír; papírtábla
Készítés ideje:	1902	Technika:	bőrintarzia; bőrkötés; vaknyomással díszített
Készítés helye:	London	Méretetek:	magasság: 15,9 cm szélesség: 10 cm vastagság: 1,9 cm súly: 234 g

A kötés első és hátsó tábláját összekapcsolja a veretet imitáló, a gerinc három bordájának vonalában húzódó, az első táblán mandula formájú mezőben végződő díszítmény, a mezőkben repülő madár alakú rátétekkel. (Az 1902. évi katalógus e figurákat „az idő madarainak” nevezi.) Ezeket a motívumokat az első táblán további díszítmény gazdagítja: szív alakú formából kinövő, kígyózó vonalú, virágos rózsainda. Hasonló, egyetlen virágban végződő rózsató van a gerincen is, a második bordamezőben olvasható a cím. Az előzők szürke papíron fekete kézi festés: szívformákból kinövő szőlőindák. Az oromszegés zöld fonállal varrott.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 1.67 (Prékopa Ágnes)
- katalógust írta: Batári Ferenc, Békési Éva, Varga Vera, Lichner Magdolna: *Brit iparművészet az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiben a 17. századtól a 20. század elejéig.* Műzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, 1988. - Nr. 117.
- katalógust írta: Rozsondai Marianne, Szirmai János: *Művészi könyvkötések régen és ma. Kiállítás elmúlt korok kötéseiből és Szirmai János (Hollandia) modern alkotásaiból.* Országos Széchényi Könyvtár, 1986. - Nr.118.

A Bathány-Strattmann könyvtár egyik pompás, feltehetően itáliai kötésű kolligátuma:

S. Raffei – J. J. Winckelmann: Ricerche sopra un Apolline... Roma, 1772, hozzákötve: S. Raffei: Saggio di osservazioni sopra un Bassorilievo... Roma, 1773. (IMM Itsz. 59.2187.)

Petrus Lombardus: *Glossa magistralis psalterii*.
Nürnberg, 1475-1476. (kézzel festett
iniciálékkal, Ulrich Schreier kötésében, IMM
ltsz. 77.74.)

AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM TÖRZSLELTÁR NEVŰ ONLINE MŰTÁRGYADATBÁZISA

Könyvtár – Könyvművészeti gyűjtemény

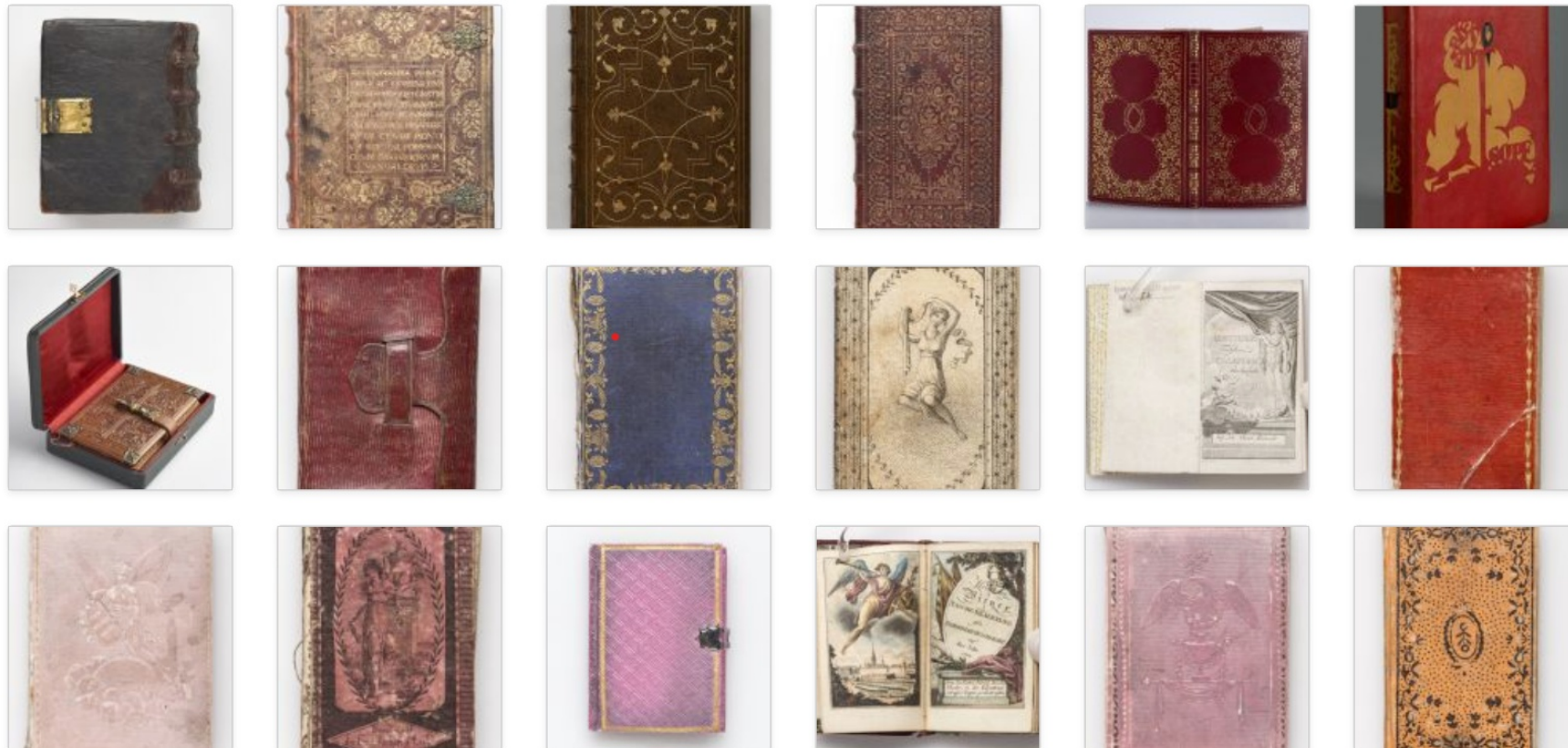
← → ↻ <https://gyujtemeny.imm.hu/gyujtemenyek/konyvtar-konyvmuveszeti-gyujtemeny/4> 80% ☆

Könyvtár – Könyvművészeti gyűjtemény

Alapértelmezett ▾

Gyűjtemények

Az Iparművészeti Múzeum 4500 kötetet számláló könyvművészeti kollekcója az egyetlen az országban, amely a könyvetek kötés-, illusztráció- és tipográfia-történeti jelentőségük okán gyűjti, és a műtárgyak között tartja számon.

Gyorskeresés a teljes adatbázisban...

Összetett keresés

« Előző

Következő »

Könyv - Komjáthy Jenő: A homályból. Költemények 1876-1894. Második kiadás. Komárom, 1910

Könyvtár – Könyvművészeti gyűjtemény

Leltári szám:	86.172.1	Jelzés:	nincs
Alkotó:	Jaschik, Álmos (1885 - 1950)	Anyag:	papír; papírtábla; pergamen
Készítés ideje:	1910 - es évek	Technika:	aranyozott, poncolt metszés; kézzel festett; pergamenkötés
Készítés helye:	Komárom	Méretek:	magasság: 20,6 cm szélesség: 13,5 cm vastagság: 2,5 cm súly: 712 g

A kötetet rendkívül finom kidolgozású orientalizáló fantáziarajz díszíti, a leggyakrabban használt színei: arany, kék, rózsaszín, sárga. Az első tábla, a gerinc és a hátsó tábla ábrázolása narratív sort alkot. Valamennyin ugyanaz a helyszín jelenik meg: egy szentély bejárati oszlopcsarnoka, mögötte szökőkútszerűen kinövő ágak, színpompás virágokkal és tarka tollú madarakkal. Az előoldalon hatalmas zöld kígyó tekereg a szentély lépcsőin, a fán ülő madarak ősszehúzzák magukat. A sima gerinc nagyon megkopott, színei eltűntek, a kontúrok is alig láthatók. A szentélyben kivehető a kígyó, mögötte felsejlik egy ülő Buddha-figura. A szentély mögötti növény itt egyetlen bimbós szárrá stilizálódott. A hátoldal ábrázolásán csaknem a szentély oromzatáig ér az ülő Buddha hatalmas bronzszobra, a szentély lépcsőin a szoborhoz vonuló halványzöld ruhás alakok, a fa ágain kitárt szárnyú madarak. Egyszerű fehér előzők, sárga-fehér fonállal varrott oromszegés, sárga selyem könyvjelzővel. A metszés aranyozott, poncolt dísz orientalizáló palmettákból alkotott motívum. A díszítés stílusa Jaschik Álmos 1910-es években készült munkáira jellemző, a kötés a bejegyzés tanúsága szerint a művész felesége, Müller Mária számára készült.

Irodalom

- Vadas József: *A magyar Art Deco. (Stílusok, korszakok)*. Corvina Kiadó, Budapest, 2005. - 72.
- Szerk.: Prékopa Ágnes: *Jaschik Álmos. A művész és pedagógus*. Noran, Budapest, 2002. - 91-104.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - bőr, papír 15.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.234. (Prékopa Ágnes)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/119.

PDF exportálás

« Vissza a találati listához

LELETMENTÉS, 2000-ES ÉVEK: KIADÓI BŐRKÖTÉS SABLONFESTÉSSEL

Gárdonyi Géza: *A láthatatlan ember*. Dante Kiadó, Budapest, é.n. (1930-1940-es évek). A Gárdonyi Géza munkái című sorozat egyik kötete. (Vétel, 2015. IMM ltsz. 2015.148.)

LELETMENTÉS, 2000-ES ÉVEK:
KIADÓI VÁSZON KÖTÉS AZ ÖRKÉNYI
ISTVÁN TERVEZTE ÚN. KNER-
VÁSZON FELHASZNÁLÁSÁVAL.
Antal Sándor: *Jörru története*. Kner
Izidor, Gyoma, 1913.
Darabos Edit ajándéka, 2015.
(IMM Itsz.2015.147.)

KRAMPUSZ KÖNYV

IRTA
ENDRÓDY BÉLA

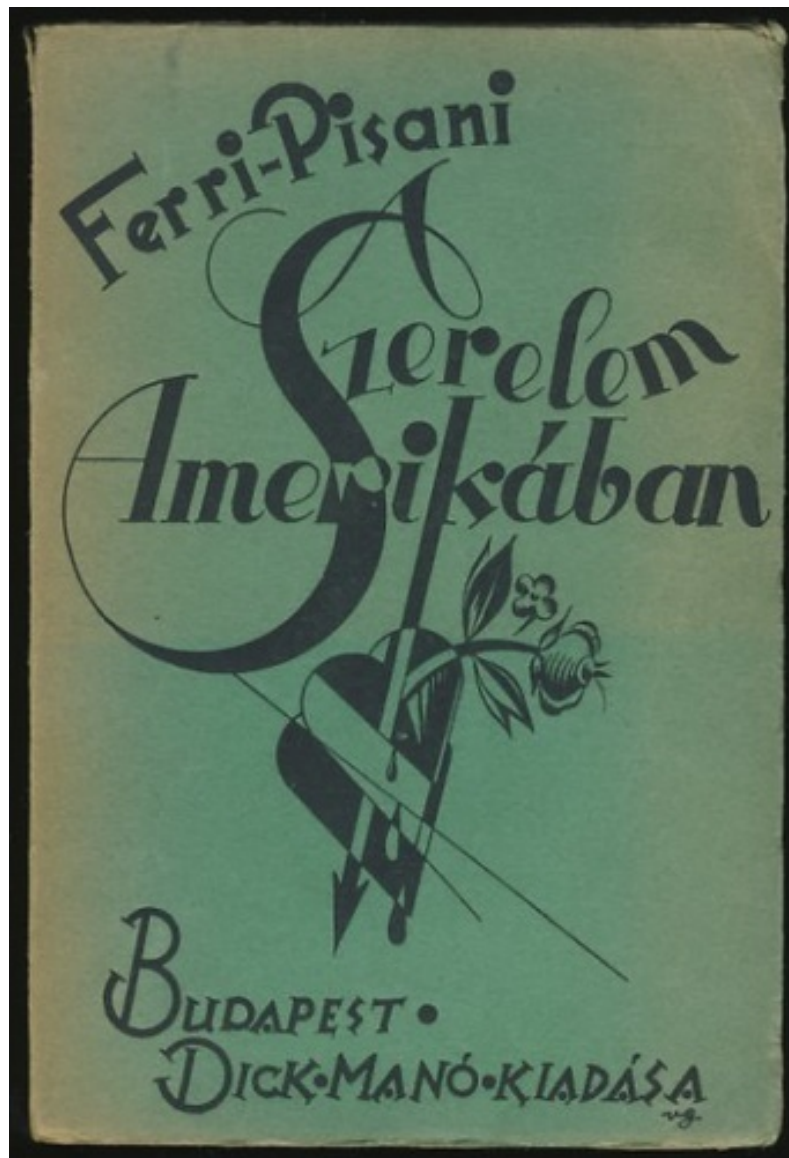
RAJZOLTA
MALLÁSZ GITTA

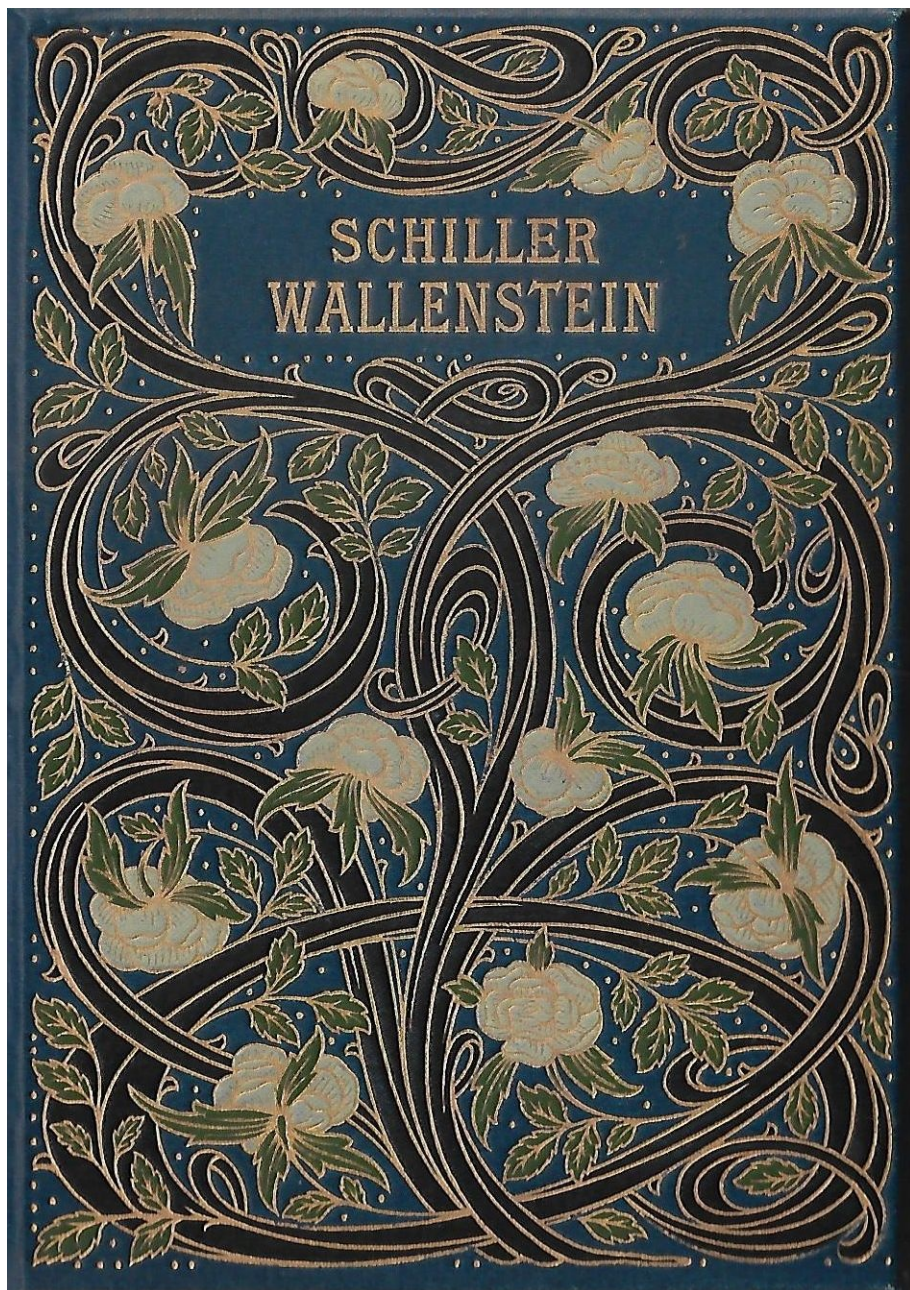
HUNGÁRIA

LELETMENTÉS, 2000-ES ÉVEK:
GYEREEKKÖNYV

Endrődi Béla – Mallász Gitta:
Krampusz könyv. Budapest, Hungária,
é.n. [1947] (IMM ltsz.2021.537.)

LELETMENTÉS, 2000-ES ÉVEK : KIADÓI PUHA PAPÍRKÖTÉS
Végh Gusztáv szignált borítótervének felhasználásával:
Ferri-Pisani, Camille Auguste Anatole: *A szerelem Amerikában.*
Dick Manó, Budapest, [1928] (IMM ltsz. 2021.540.)

LELETMENTÉS, 2000-ES ÉVEK :

KIADÓI VÁSZONKÖTÉS

Friedrich Schiller: Wallenstein I.
Fordította Dóczi Lajos. Lampel
(Wodianer és Fiai), Budapest,
[1904]. Jelzése: Gottermayer
Nándor Könyvkötő Műintézete. (IMM
Iatsz. 2021.486.)

Iparművészeti Múzeum Könyvtára

Közzétette: Ágnes Prékopa ·
2020. október 4. ·

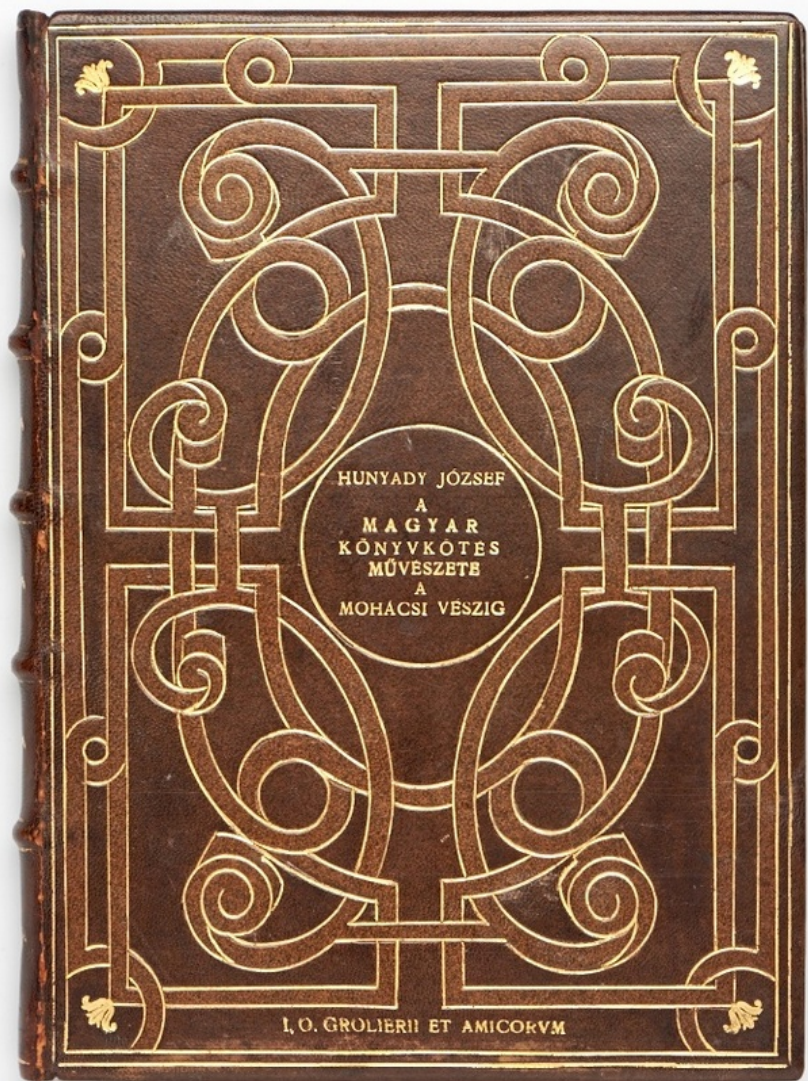
Még augusztus 9-én megígértük, hogy a gyűjteményünkben őrzött **#BibliofilKincsek** egyik legkülönlegesebb csoportjának minden darabja önálló posztot kap. Már hármat bemutattunk a keresztmotívumos debreceni kötésű, 1710-ben Halléban nyomtatott görög nyelvű Újszövetségek közül augusztus 9-én és 23-án, valamint szeptember 13-án. A negyedik gyűjteményünk utolsó darabja ebből a csoportból, múzeumunk 1961-ben vásárolta magánszemélytől. Ahogyan korábbi posztjainkban is említettük, e kötetek közös jellegzetessége a debreceni festett és aranyozott pergamenkötés, amelynek mindkét tábláján keresztmotívum látható a megfeszített Krisztus alakjával, a kereszt melletti mezőkben pedig nagyméretű leveles virágmotívumokkal. A kötetek további díszje az aranyozott, poncolt metszés. Amint Rozsondai Marianne „A magyar könyvkötés a gótikától a művészkönyvekig” című, nemrég megjelent összefoglaló kézikönyvében olvashatjuk, ennek a csoportnak az az

Hozzászólás írása...

A közzétételhez nyomd le az Enter billentyűt.

Iparművészeti Múzeum Könyvtára

Közzétette: Ágnes Prékopa ·
2022. szeptember 29. ·

Ma nyílik a Könyvfesztivál, az ünnepi napra egy különleges kötetet kerestünk a **#BibliofilKincsek** kedvelői számára. A neves könyvtörténész, Hunyady József (1907–1983) egyik meghatározó jelentőségű műve „A magyar könyvkötés művészete a mohácsi vészig” című kötet, amelyet az Attila Nyomda jelentetett meg Budapesten, 1937-ben. Hunyady maga is rendkívül magas színvonalon művelte a könyvkötőmesterséget – egyik saját kezű kötését két éve már bemutattuk sorozatunkban –, e műve egyik példányja számára egy Grolier-kötés kópiáját készítette el. Rozsondai Marianne kutatásai szerint ez az egykori bécsi Hofbibliothek 73. F. 21 sz. Grolier-kötésének arabeszk-motívumok nélküli másolata. Az előtábla középső, kör alakú mezőjében a mű címe olvasható, a tábla alján pedig az eredeti kötésről másolt „I. O. GROLIERII ET AMICORVM” felirat. A háttábla felirata – akárcsak a cím az előtáblán – egyértelművé teszi, hogy kópiáról van szó: „BUDAPEST 1937”. Ezekkel a jelzésekkel

Hozzászólás írása...

A közzétételhez nyomd le az Enter billentyűt.

Reméljük, a felújított épületbe újra meg lehet majd hívni az Észti Könyvkötőművészek Egyesületének *Scripta manent* című, 5 évente megrendezett nemzetközi kortárs könyvkötéspályázatát, amelynek 2010-es győztesei 2013-ban szerepeltek múzeumunkban.

Kiállítások

Rendkívüli nyitvatartás a Ráth-villában

A múzeum jelenleg előzetes egyeztetéssel látogatható.

Ajánlók

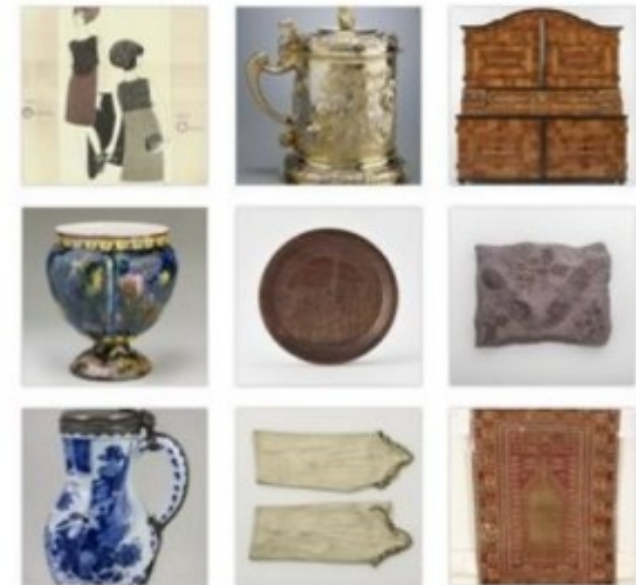

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékének őrzői

Üvegpoharak az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében

Magazin

Gyűjteményi adatbázis

Legyen otthon önnek is Iparművészeti Múzeuma!

Jékely Zsombor gyűjteményi főigazgató-helyettes a digitális kiállításokról

Keresés a Facebookon

Borítókép szerkesztése

Iparművészeti Múzeum Könyvtára

1,8 E kedvelés • 1,9 E követő

Kiemelés

Kezelés

Módosítás

Bejegyzések

Névjegy

Említések

Vélemények

Követők

Fényképek

Továbbiak

Rövid áttekintés

Az ország legnagyobb iparművészeti könyvtára a miénk, ahová bárki beiratkozhat. Több mint 9

Bemutatózás módosítása

Oldal · Könyvtár

Jászberényi út 55., Budapest, Hungary

+36 1 499 9343

Mi jár a fejedben?

Élő videó

Fénykép/videó

Reels-videó

Kiemeltek

Az emberek nem fogják látni, amíg nem rögzítesz valamit.

Kezelés

Bejegyzések

Szűrők

Bejegyzések kezelése